

NAJVEČJE JAMARSKO ODKRITJE 20. STOLETJA V SLOVENIJI

Iztok Vilič, Jamarski klub VPB Novo mesto

Predstavljajte si vsaj trideset kilometrov nedotaknjenih, razmeroma prostornih rovov, po katerih teče razgibana reka. Tu je mogoče najti prav vse: od mogočnih stebrov in slapov sige do miniaturnih umetnin narave. Veliko je brzic čez zasigane pragove in sedem pravljinih jezer, nad katerimi se le slutijo visoki stropi. Kapniki so najrazličnejših barv, največ pa je snežno belih, ki te na vhodu vsake dvorane preteče čakajo kot čeljusti morskega psa. To je prostrano podzemlje Kočevskega Roga.

In zakleto ! Je in ni, vem, da je, vem, kje je, samo noter ne morem! Tisočkrat sem gotovo že šel mimo vhoda v kočevski sezam, ki se brez skrivnostne besede ne odpre. Zakaj nisem deležen te milosti? Včasih obupam in si pravim, da pač nisem poklican, potem spet sanjarim in upam - morda se nisem potrudil dovolj.

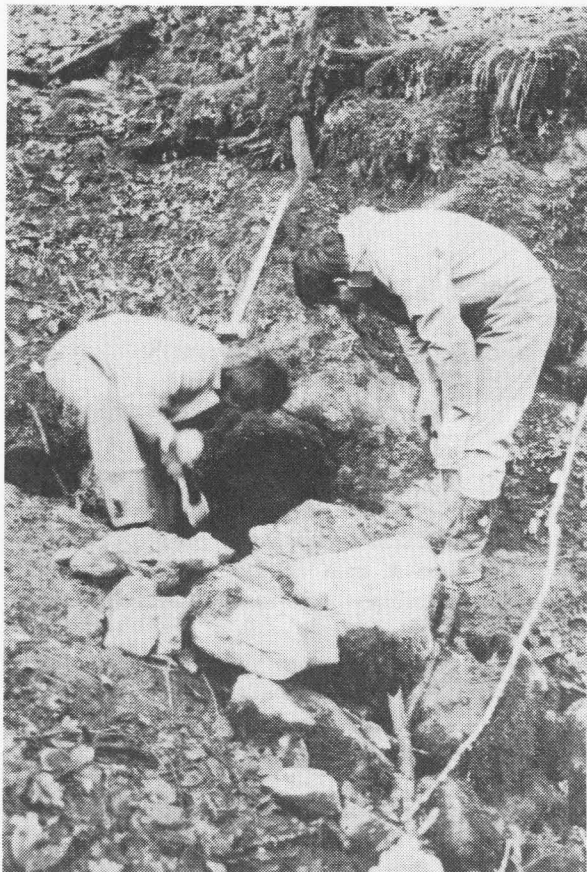
Zakaj mora biti ta krasota prav v Rogu, kjer ni niti trohice mističnega vzdušja. Kot da bi partizani za vekomaj pregnali boga in peklenščka, čarovnice, vile in škrate. Brskal sem po dolgem in počez, ponoči in podnevi, v vseh letnih časih, v dežju in snegu - pa nič. Niti votlega strahca na komaj opaznih ruševinah kočevarskih vasi nisem uspel srečati, da bi ga vprašal za nasvet. Vedno naletim le na godrnjave medvede, kričave ptiče in butaste jelene, ki jih skrbi le dobro počutje in ozonska luknja. Še kosti so tako prekleto realistične.

Če bi vse to bilo vsaj na Gorjancih, bi bilo vse drugače. Tam je dokazano mogoče računati na vse mogoče pomagачe. Dobrih vil je cel kup, da ne omenjam možnosti, ki jih dajeta kresna noč in praprotovo seme. Samo tepec lahko verjame, da je Kostanjeviška jama odkrita povsem slučajno, ko se je pač neki Podgurc zgubil v gozdu. Magija je vpletena, tu ni nobenega dvoma. Zakaj Gorjanci lahko imajo tako lepotico, Rog pa ne, ali bolje rečeno, zakaj se podzemlje Roga ne razkrije? Ne bi se čudil, če bi gabrski Miha izkoristil že naslednjo kresno noč in kot zanalašč obelodanil svetu novo senzacionalno jamarsko novico izpod Gorjancev. Zadeva me že tako žre, da bi brez oklevanja podpisal faustovsko pogodbo s samim hudičem. Le kje se obira? Kot da mu za mojo dušo ni prav nič mar.

V preteklem desetletju smo pokukali v stotine lukenj na Rogu. Veliko je bilo prav obetavnih. Spomnim se pričakovanj, ki smo jih imeli pred vhomom Stegna, Greznice, Ahnenlocha ali pa ob preboju ožine v Cink križu. Niti ducat bolj ali manj prostovisečih hlodov v Nevarnem breznu na Kunču nas ni zadržalo, da ne bi šli do dna - morda so prav tu iskana vrata. Pa niso bila. Morda pa so, le tisoč let je treba počakati, da zgnijejo vsi hlodi, ki so jih mobilizirani delavci po drugi vojni raje zmetali v brezno, ker je bilo pač bližje kot nakladalna rampa. Potem je prišlo odkritje nadaljevanja v Pihalniku. Ker nisem bil zraven, nisem verjel, da se absolutno prezgodaj neha. Pa se je. Sam sem se prepričal in še danes sem jezen na grdo, toda spoštovanje zbujajočo dvorano, polno balvanov. Za nami so leta odkritega upanja in neizrečenega razočaranja. Ko se vsaj ne bi na vsako akcijo peljali prav mimo izvira Radešče...

Če ne gre zlepa, bo šlo pa zgrda. Vse pogosteje se tako konča moje fantaziranje. Manjka mi samo še dovolj nor podjetnik, da bi lahko uresničil svoj načrt. Kopal bom do onemoglosti, če bo treba. Izbral sem si Globočico za gradom Rožek nad Podturnom. Zapuščeni peskokop ob cesti je idealno mesto za postavitev ogromnega žerjava, ki bo stegnil svojo roko nad Globočico in počasi

bomo dvigovali skalo za skalo - vse do drobovja Kočevskega Roga. Žal mi je sicer lisice, ki si je naredila brlog med špranjami nagrmdenih skal, ampak prav je, da vsi nekaj žrtvujemo. Ko sem nedavno sedel na dnu Globočice in začutil delovanje dihalnikov, ki spominjajo na pridušeno dihanje ogromne speče pošasti, sem vedel, da poti nazaj ni...

Začetek je že obetaven ... (foto Marko Pršina)